

XUNTA
DE GALICIA

CONSERVATORIO PROFESIONAL
DE MÚSICA DA CORUÑA

CMUS
PROFESIONAL
DA CORUÑA

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Programación de trombón

Curso 2024-2025

Índice

<u>1. Introducción</u>	3
<u>2. Metodoloxía</u>	4
<u>3. Atención á diversidade</u>	5
<u>4. Temas transversais</u>	5
<u>4.1. Educación en valores</u>	5
<u>4.2. Tratamento das TIC's</u>	6
<u>5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas</u>	7
<u>6. Secuenciación do curso</u>	7
<u>6.1. Curso: 1º G.E.</u>	7
<u>6.2. Curso: 2º G.E.</u>	13
<u>6.3. Curso: 3º G.E.</u>	18
<u>6.4. Curso: 4º G.E.</u>	24
<u>6.5. Curso: 1º G.P.</u>	30
<u>6.6. Curso: 2º G.P.</u>	36
<u>6.7. Curso: 3º G.P.</u>	41
<u>6.8. Curso: 4º G.P.</u>	47
<u>6.9. Curso: 5º G.P.</u>	53
<u>6.10. Curso: 6º G.P.</u>	60
<u>7. Procedementos de avaliación e seguimento da prog. didáctica</u>	67
<u>8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento</u>	67
<u>9. ANEXOS</u>	69
<u>9.1. Probas de acceso 1º de grao profesional</u>	69
<u>9.2. Probas de acceso a outros cursos</u>	70
<u>9.3. Criterios para a obtención dos premios fin de grao</u>	76
<u>9.4. Programa do recital de fin de grao profesional</u>	76

1. **Introdución**

A Lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

O artigo 48 preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e a organización que as administracións educativas determinen. Ditas características veñen ditas para a nosa comunidade autónoma no posterior Decreto 198/2007 do 27 de setembro de 2007, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música.

A finalidade do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquiera a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Así mesmo, a Lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 6.2 que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que constitúen as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada lei orgánica no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas. Os aspectos básicos do currículo das ensinanzas profesionais de música fíxanse no Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro e se definen no marco da nosa comunidade no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

A presente programación dá concreción a ditos decretos a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste departamento no Conservatorio Profesional de Música de A Coruña.

O grao profesional ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

2. Metodoloxía

A clase semanal cun só discente permite facer un seguimento individualizado do alumnado tanto en rendemento como na progresión no seu estudo. Dito seguimento permitirá a adecuación e personalización dos procedementos e actividades a desenvolver en función das necesidades, progreso e capacidades do alumnado.

Tendo en conta que a clase consta dunha hora semanal, tempo que queda escaso especialmente no alumnado dos cursos máis avanzados, a optimización das sesións deberá ser unha prioridade. Polo tanto, parte do tempo de clase dedicárase a fomentar hábitos e ferramentas que potencien a autonomía no estudo individual tanto en aspectos técnicos como nos musicais.

Doutro lado, a puntualidade é un aspecto importante na dita optimización do tempo, polo que tratarase de formar una conciencia da importancia da mesma de da necesidade de previsión xa que a montaxe, desmontaxe e transporte do instrumento require dun certo tempo.

Fomentar o interese e respecto polo seu tempo persoal de estudo, concienciar da importancia da realización das tarefas encomendadas para casa e establecer uns métodos e hábitos de estudo eficientes serán obxectivos prioritarios a desenvolver no alumnado. A potenciación do sentido autocrítico tanto na interpretación como na actitude diante a materia fundamentará a consecución de ditos obxectivos.

A vocación do alumnado é outro factor que non se debe esquecer á hora de adoptar as medidas máis eficientes a aplicar en cada discente. Diversos factores (idade, falta de información nas familias, etc.) poden facer que a continuidade a medio-largo prazo nos estudos musicais non estea totalmente definida. Procurarase en todo momento motivar ao alumnado de cara a un maior rendemento e a reforzar dita vocación.

O contacto coas familias do alumnado será de vital importancia para orientar o seu papel no desenvolvemento da formación musical do alumnado. Fomentarase un contacto fluído así como a valoración por parte das familias da necesidade de solicitar regularmente titorías.

Durante a primeira semana de clase levarase a cabo a avaliación inicial do alumnado, tanto no grao elemental coma no grao profesional, co propósito de verificar o seu nivel de preparación para afrontar os obxectivos propostos no curso matriculado.

3. **Atención á diversidade**

O alumnado do conservatorio habitualmente esta dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de musica cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. A vía para o tratamento da diversidade é a adaptación curricular, que e o conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun discente ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presenten na aula, o docente poderá formular as seguintes estratexias:

- Adaptacións do material didáctico.
- Variacións da metodoloxía.
- Propoñer actividades de traballo alternativas.
- Organizar o traballo de forma flexible.
- Acelerar ou frear o ritmo de novos contidos

4. **Temas transversais**

4.1. **Educación en valores**

A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenvolvemento da sensibilidade musical. Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais.

Estes contidos que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade actual. O tratamento destes contidos debe espertar no alumnado una especial sensibilidade cara a realidade.

O carácter participativo e colaborador da práctica musical, facilita a incorporación destes temas ao aula especialmente na práctica de conxunto. Temas como a igualdade de

oportunidades entre sexos, o derrube das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz poderán ser incorporados tanto na clase individual como na de conxunto.

4.1. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día mais patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados. O estudo da música nos conservatorios cingúese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TIC's pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

O uso de materiais audiovisuais relacionados ca materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas facilitan o uso na aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical. Por outro lado a facilidade de xerar dito material con ferramentas cada vez máis accesibles (videocámaras, gravadoras, tablets, teléfonos, etc) permite analizar na aula as propias actuacións ou interpretacións e así aportar un maior grado de obxectividade á percepción de si mesmo que ten o alumnado.

O material en formato electrónico (partituras, textos, etc.) tamén será útil no desenvolvemento das diferentes actividades da materia xa que facilita a rápida distribución do mesmo entre o alumnado así como o seu rápido acceso na aula no caso de dispoñer dos dispositivos correspondentes. As plataformas de almacenamento na nube como Dropbox ou Drive permiten a creación de espazos para compartir material electrónico para o alumnado que poden ser controlados polo docente, xunto coa aula virtual.

Os motores de busca tamén serán de gran utilidade especialmente á hora de recompilar información referente ao propio instrumento, obras, compositores, etc.

O uso de todos os materiais relacionados coas TIC's empregados na aula debe respectar en todo momento as leis distribución e da propiedade intelectual dos mesmos.

5. **Actividades culturais e de promoción das ensinanzas**

O alumnado participará nas audicións da especialidade, tantas como o docente o considere oportuno. Tamén terán a posibilidade de participar nas que organice o departamento. Para a participación nas mesmas o alumnado deberá realizar polo menos un mínimo de 2 ensaios co pianista acompañante tendo que acordalos previamente segundo o procedemento para tal efecto establecido polo centro.

Poderanse organizar desde o departamento ou o aula da especialidade un ou varios cursos/ master-class ao longo do curso. A asistencia aos ditos cursos será sempre voluntaria aínda que dado o contido dos mesmos é recomendable.

6. **Secuenciación do curso**

6.1. **Curso: 1º GE**

Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ámbolos dous brazos.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ao nivel.
- Interpretar un repertorio básico integrado por pezas representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
- Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo docente.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio do trombón
- Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
- Explicación e traballo dos principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Práctica de escalas e arpexios: Sib M, Do M, Fa M
- Práctica das articulacións traballando escalas e intervalos.
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar as dinámicas: *p* e *f*
- Desenvolvemento da flexibilidade, coa práctica de intervalos ligados e/ou con posicións fixas.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo docente, axeitados ás características do alumnado, no caso de ser necesario.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Práctica de conxunto nas colectivas para favorecer a escoita dos compañeiros/as e a propia dentro do grupo.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso
- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.
- Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirvan para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Criterios de avaliación

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Interpretar obras de acordo aos parámetros de estilo.
- Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público algunha das pezas representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da técnica, acorde ao seu nivel.
- Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos.
- Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudo aceptable.
- Presentar as escalas programadas para o curso dentro do rexistro traballado.
- Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co docente.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflectidos nesta programación axeitaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirán ao docente para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e

como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade de son no rexistro estudado durante o curso
- Diferenciación dos matices p e f
- P. Wastall: Aprende tocando o trombón: unidades 1 a 8*.
- *Escoitar, leer e tocar* (vol.1): leccións 1 a 5*
- César Miguel Martín : *Quiero tocar el trombón**
- *Interpretar polo menos un estudio de cada libro a elección do docente.
- Tocar a escala de Sib M en brancas (negra=60)

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións públicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado ao curso.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica dos primeiros sons coa boquilla, relacionando co son do trombón.
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración.
- Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica: en posición fixa.
- Práctica de escalas: Sib M, Do M, Re M, Fa M

MÉTODOS E ESTUDOS:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do alumnado, puidendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

-César Miguel Martín: *Quiero tocar el trombón*

-*Escoitar, leer e tocar* (vol.1): leccións 1 a 5

-Peter Wastall : *Aprende tocando o trombón*: (unidades 1-8 coas pezas de concerto)

OBRAS CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

Pezas de concerto (1-8).....Peter Wastall

6.2. Curso: 2º GE

Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ó nivel.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
- Práctica de exercicios que favorezan un adecuado fortalecemento dos músculos faciais.
- Práctica de exercicios para o desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio do trombón.
- Práctica de estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración, en diferentes rexistros e dinámicas.
- Explicación e traballo dos principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Re M, re m e a escala cromática de do.

- Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos.
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
- Práctica de exercicios para o desenvolvemento da flexibilidade, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo docente, axeitados ás características do alumnado.
- Práctica de exercicios para o adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Concienciación sobre a adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.)
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso
- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.

- Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirvan para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Criterios de avaliación

- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da técnica.
- Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudo aceptable.
- Presentar as escalas programadas para o curso dentro do rexistro traballado.
- Presentar unha actitude correcta e boa predisposición en cada sesión.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflectidos nesta programación axeitaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirán ao docente para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma gradual ata que no terceiro trimestre, e tal e como manda unha avaliación continua, se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio agudo do trombón.
- Diferenciación dos matices, p, mf, f, cresc e dim.
- Escalas Sib, Do, Fa Re m, cromática de do (unha oitava) en negras (negra=60).
- César Miguel Martín: *Quiero tocar el trombón*
- P. Wastall: *Aprende tocando o trombón* unidades 9 a 16.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento no grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso.

Criteria de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado ao curso.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de sons largos como traballo determinante no desenvolvemento dun bo son.
- Coñecemento sobre a suxección e posición correctas do instrumento.
- Práctica da flexibilidade básica: en posición fixa.
- Práctica de escalas Sib, Do, Fa Re M/m, cromática (unha oitava).
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo docente

MÉTODOS DE ESTUDO

A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do alumno, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

Escoitar, leer e tocar vol.1: leccións 5 a 15

Peter Wastall: *Aprende tocando o trombón*: (unidades 9-16 coas pezas de concerto)

César Miguel Martín: *Quiero tocar el trombón*

César Miguel Martín: *Quiero tocar el trombón 2 (escalas y arpeggios)*

OBRAS DE ESTUDIO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre):

P. Bigot: *Romance*

H. Gagnebin: *Sarabande*

Peter Wastall (pezas de concerto unidades 9-16)

6.3. Curso: 3º GE

Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.

- Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha axeitada iniciación instrumental.
- Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo docente.
- Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
- Principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Introducción ao legato con lingua.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Mib, do m, Fa (dúas oitavas) e a escala cromática de reb e re.
- Práctica das articulacións.
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
- Desenvolvemento da flexibilidade coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas ligado e picado.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo docente, axeitados ás características do alumnado.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.).

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso
- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.
- Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirvan para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Criterios de avaliación

- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- Interpretar pezas con outros compañeiros/as demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas na clase.
- Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudo aceptable.
- Presentar as escalas programadas para o curso dentro do rexistro traballado.
- Presentar unha actitude correcta e boa predisposición en cada sesión.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflectidos nesta programación axeitaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirán ao docente para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade do son no rexistro de 2 oitavas.
- Escalas Sib, Do, Fa ReM/m, Mib e cromática de Do e Fa (unha oitava) en negras e corcheas (negra=60).
- Peter Wastall: *Aprende tocando o trombón* (unidades 17 - 24).
- P. Bigot: *Romance* (ou outra peza de nivel equivalente).

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións públicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criteria para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de sons largos como traballo determinante no desenvolvemento dun bo son.
- Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica en posición fixa.
- Práctica de escalas Mib, do m, Fa (dúas oitavas) e a escala cromática de reb e re e ademais da práctica da memoria.
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo docente.
- Práctica de exercicios técnicos propostos polo docente.

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ao longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do alumno, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- César Miguel Martín: *Quiero tocar el trombón 2 (escalas y arpeggios)*
- R. H. Fink: Introducción ao legato: ejercicios 19-28; estudos 29-33
- Peter Wastall: Aprende a tocar o trombón (unidades 17 - 24 e as súas pezas de concerto).

OBRAS DE ESTUDIO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Peter Wastall: Aprende a tocar o trombón (pezas de concerto unidades 17 - 24)
- A. Crepin: *Marches du quiosque*
- A. Crepin: *Le lapin de Jean-Guilles*
- P. Bigot: *Romance*
- H. Gagnebin: *Sarabande*

6.4. Curso: 4º GE

Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.

Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
- Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo docente.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio grave e medio agudo do trombón.

- Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Mi M, Lab M (oitava grave), la m (se o instrumento usado ten transpositor), e a escala cromática de mib, mi e fa.
- Principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
- Desenvolvemento da flexibilidade, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas ligado e articulado.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo docente, axeitados ás características do alumnado.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.).
- Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso
- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.
- Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Criterios de avaliación

- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable.
- Presentar as escalas programadas para o curso dentro do rexistro traballado.
- Presentar unha boa actitude e predisposición en cada sesión.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación axeitaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirán ao docente para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Tendo en conta a proximidade da proba de acceso que o alumnado terá que facer ó rematar o cuarto curso para continuar no grao profesional, o mínimo esixible continúa sendo unha peza ó curso, pero neste curso pasa tamén a traballarse unha obra cada 10 sesións, tendo que tocar obrigatoriamente unha delas en audición pública e de memoria.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade do son no rexistro medio-grave e medio-agudo do trombón
- Escalas Sib, sol m, Do M/m, Fa, ReM/m, Mib e cromática de re e fa (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
- R. H. Fink: Introducción ao legato: exercicios 19-28; estudo 37
- Jean Brouquieres: *Trombonaria*: (ou outra peza de nivel semellante).

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso.

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificados, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de sons largos como traballo determinante no desenvolvemento dun bo son.
- Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica en posición fixa en todas as posicións da vara.
- Práctica de escalas: introducindo Mi M, Lab M (unha oitava), la m (se o alumno/a toca cun trombón con transpositor), ademáis das escalas cromáticas de mib, mi, e fa (dúas oitavas).
- Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo docente.

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do alumnado, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- R. H. Fink: Introducción ao legato: exercicios 19-28; estudos 34-39
- Y. Demarle: Début en Souplesse
- S. Hering: 40 Progressive etudes for trombone

OBRAS DE ESTUDIO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Balade en Perigord..... Alain Crepín
- Le voyage d'Adrien..... Alain Crepín
- Introduction et allegro martial.... W. Van Dorsselaer
- Trombonaria Jean Brouquieres
- Un soir a leningradFrancin Aubin
- Teme de concoursR. Clérisse.

- SarabandeE.Gagnevin.

6.5. Curso: 1º GP

Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e axeitada ao nivel.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Fa – Fa# – Sol, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave proposto para este ciclo: Fa – Mi – Mib, con exercicios propostos polo docente.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Sol M/m (dúas oitavas), e a escala cromática de sol (dúas oitavas).
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ao alumnado da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva dun bo rexistro traballado na igualdade e calidade do son.

- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Comezar a ler pequenas pezas ou fragmentos en clave de Do en 4ª liña.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso
- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.
- Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente. Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- Demostrar unha búsqueda de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entonación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.
- Amosar profundización no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.

- Amosar concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- Demostrar de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- Demostrar unha correcta lectura da clave de Do en 4ª liña de pequenos fragmentos musicais ou estudos.
- Interpretar polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- Amosar o traballo diario semanal cun nivel de estudio aceptable.
- Colaborar á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos refrexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas Sib, sol m, Do M/m, Fa, ReM/m, Mib, La M e fa# m e cromática de mib e Sol (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
- Ler pequenos fragmentos musicais en clave de Do en 4ª liña.
- Y. Demarle: *Début en Souplesse (ata 5 harmónicos)*
- R. H. Fink, introdución ao legato: estudos 40-43

- J. Barat: *Capriche medieval* (ou outra peza de nivel semellante)

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica das escalas incorporando ás xa traballadas en cursos anteriores as escalas de Sol M/m (dúas oitavas), e a escala cromática de sol (dúas oitavas).
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos entre 1ª posición e a 7ª posición, e mantendo a intensidade do son do trombón para o afianzamento dos músculos faciais.
- Exercicios de lectura de obras sinxelas ou pequenos fragmentos en Do en 4ª liña.
- Traballo con exercicios propostos polo docente escollidos no libro de flexibilidade de V. Slokar ata 6 harmónicos.

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do alumnado podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Metodo de flexibilidade de V. Slokar (ata 6 harmónicos)
- R. Fink: Introducción ao legato: estudos 40-52
- B. Edwards: *Lip's slurs*: lentos 1-7, rápidos 1-2

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- J.E.Galliard: Sonata nº 1
- W. Van Dorsselaer: *Introduction et allegro martial*
- A. Crepin: *Le lapin de Jean-Gilles*
- C. P. Barnes: *The young maestro*
- J. Barat: Capricho medieval
- H. A. Vaderkook: *Gems for trombone*

6.6. Curso: 2º GP

Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.

- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Memorizar textos musicais.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Fa# – Sol - Lab, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave proposto para este ciclo: Mi – Mib – Re, con exercicios propostos polo docente.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Lab M (dúas oitavas), fa m (dúas oitavas), e a escala cromática de mib mi e fa.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ao alumnado da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva dun bo rexistro traballado na igualdade e calidade do son.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Comezar a ler pequenas pezas ou estudos que inclúan a clave de Do en 4ª liña.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso
- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.
- Avaliación puntual: realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente. Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- Demostrar unha búsqueda de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entonación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal. O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar profundización no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Demostrar soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- Demostrar unha correcta adquisición de lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.

- Amosar concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- Interpretar polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- Amosar o traballo diario semanal cun nivel de estudio aceptable.
- Colaborar á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos refrexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas Sib, sol m, Do M/m, Fa M/m, ReM/m, Mib, La M, fa# m, Lab M e cromática de mi e la b (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
- Lectura en Do en 4ª liña de estudos axeitados o nivel do curso no que se atopa.
- Método de flexibilidade V. Slokar (ata 6 harmónicos)
- R. Fink, introdución ao legato: estudos 52-54
- Interpretación dunha obra a escoller do seguinte listado ou nivel semellante:

J.E. Galliard: Sonata n.1

C. P. Barnes: *The young maestro*

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que

acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de escalas incorporando ás xa traballadas en cursos anteriores as escalas de Lab M (dúas oitavas), fa m (dúas oitavas), e a escala cromática de mib mi e fa.
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos entre 1ª posición e a 7ª posición.
- Exercicios de lectura en Do en 4ª liña

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do alumnado, podendo variarse durante o curso

por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- B. Edwards, *Lip's slurs*: lentos 8-15, rápidos 3-7
- Flexibilidade de V. Slokar (ata 7 harmónicos)
- R. Fink: Introducción ao legato: estudos 53-56

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- F. Schubert (arr. G. Masso): Entreacto de “Rosamunda”
- C. P. Barnes: *The young maestro*
- C. P. Barnes: *The virtuoso maestro*
- J. G. Ropartz: *Andante et Allegro*
- W.A. Mozart: Sonatina
- H.A. Vaderkook: *Gems for trombone*
- J. Barat: *Capricho medieval*

6.7. Curso: 3º GP

Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Memorizar textos musicais.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol – Sol# – La, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave proposto para este ciclo: Mib – Re – Reb, con exercicios propostos polo docente.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de La M (dúas oitavas), e fa# m (dúas oitavas).
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Iniciación ó estudo do dobre picado, e o seu uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ao alumnado da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva dun bo rexistro traballado na igualdade e calidade do son.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudio diario.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista
- Inicio da práctica do transporte a outras tonalidades.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración

do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso

- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.

-Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente. Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- Demostrar unha búsqueda de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entonación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal. O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar profundización no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Demostrar soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- Demostrar unha correcta adquisición de lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.
- Amosar concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- Interpretar polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- Amosar o traballo diario semanal cun nivel de estudio aceptable.
- Colaborar á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas Sib M/m, sol m, Do M/m, Fa M/m, ReM/m, Mib, La M, fa# m, Lab M, Reb M e cromática de mi e la (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
- Lectura en Do en 4ª liña de estudos axeitados o nivel do curso no que se atopa.
- Método de flexibilidade V. Slokar (ata 7 harmónicos).
- R. Fink, introdución ao legato: estudos 54-56
- Interpretación dunha obra a escoller do seguinte listado ou nivel semellante:

A. Bullard: *Colneford suite*

C. P. Barnes: *The virtuoso maestro*

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula

Audición

Traballo semanal

Técnica: 50%
Musicalidade: 50%

Técnica: 30%
Musicalidade: 30%
Preparación: 30%
Posta en escena: 10%

Estudo: 50%
Hábitos: 10%
Actitude: 30%
Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica das escalas incorporando ás xa traballadas en cursos anteriores as escalas de La M (dúas oitavas), e fa# m (dúas oitavas).
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos entre a 1ª posición e 7ª para graves e entre 7ª e 1ª para os agudos para o afianzamento dos músculos faciais.
- Exercicios de lectura en Do en 4ª liña

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario dx alumnx, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Método de J.B.Arbans para trombón, escollidos polo profesor.
- André Lafosse volumen 2º.
- B. Edwards, Lip's slurs: lentos 16-22, rápidos 8-15
- Estudos melódicos de Rochut , do 2 ao 8.

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- A. Bullard: *Colneford suite*
- C. P. Barnes: *The virtuoso maestro*

- A. Jorgensen: *Romanza*
- J.E. Galliard: Sonata n.2
- B. Marcello: Sonata en la m

6.8. Curso: 4º GP

Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Memorizar textos musicais.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Lab – La – Sib, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave proposto para este ciclo: Re – Reb – Do, con exercicios propostos polo docente.
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Solb M (dúas oitavas) e mib m.
- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.

- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó discente da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudio diario.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Perfeccionamento da práctica do transporte e lectura en clave de Do en 4ª liña.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso

- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.

-Avaliación puntual: realizada mediante probas que sirven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente. Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- Demostrar unha búsqueda de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entonación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal. O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar profundización no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- Demostrar soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- Demostrar unha correcta adquisición de lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.
- Interpretar polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das gráficas e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- Amosar o traballo diario semanal cun nivel de estudio aceptable.
- Colaborar á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas Sib M/m, sol m, Do M/m, Fa M/m, ReM/m, Mib, La M, fa# m, Lab M, Reb M, Mi M/m e cromática de mi e la (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
- Lectura en Do en 4ª liña de estudos axeitados o nivel do curso no que se atopa.
- Método de flexibilidade V. Slokar.
- Interpretación dunha obra a escoller do seguinte listado ou nivel semellante:

A. Jorgensen: *Romance*

B. Marcello: Sonatas (1 a 6)

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificados, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica das escalas incorporando ás xa traballadas en cursos anteriores as escalas de Solb M (dúas oitavas) e mib m.
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos e con octavas para manter a afinación e acadar un bo afianzamento dos músculos faciais.

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guiión no traballo diario dx alumnx, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- S. Hering: 40 Progressive etudes for trombone
- B. Edwards, Lip's slurs: lentos 23-33, rápidos 16-23
- Flexibilidade de V. Slokar ata 7 harmónicos.
- J. Rochut: Estudos melódicos do 9 ao 16.

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre ao menos)

- E. Sachse: Concerto
- G.E. Holmes: *Tyrolean Fantasy*
- J. M. Defaye: *Suite Entomologique*
- A. Jorgensen: Romance
- B. Marcello: Sonatas (1 a 6)
- N.R. Korsakov: Concerto
- P.V. de la Nux: *Concert piece*

6.9. Curso: 5º GP

Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Memorizar textos musicais.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: La – La# – Si, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave proposto para este ciclo: Sib – La pedais, con exercicios propostos polo docente..
- Práctica de escalas e arpexios incorporando as escalas de Si M (dúas oitavas), e sol# m (dúas oitavas).
- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.

- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó discente da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Realización de análise sobre audicións comparadas de grandes intérpretes e sinalar as posibles diferencias interpretativas.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudio diario.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Perfeccionamento da práctica do transporte e lectura en clave de Do en 4ª liña.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso

- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.

-Avaliación puntual: realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente. Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os

docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- Demostrar unha búsqueda de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entonación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal. O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar profundización no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- Amosar madurez na toma de decisións interpretativas.
- Demostrar soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- Demostrar unha correcta adquisición de lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.
- Interpretar polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- Amosar o traballo diario semanal cun nivel de estudo aceptable.
- Colaborar á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos aos docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición

dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas Sib M/m, sol m, Do M/m, Fa M/m, ReM/m, Mib, La M, fa# m, Lab M, Reb M, Mi M/m, do# m e cromática de mi e la (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
- Lectura en Do en 4ª liña de estudos axeitados o nivel do curso no que se atopa.
- Método de flexibilidade V. Slokar (ata 8 harmónicos)
- Estudos melódicos de Rochut, n. 17
- M. Bleger: 31 estudos para trombón, n.2
- Interpretación dunha obra a escoller do seguinte listado ou nivel semellante:

N.Rimsky Korsakov: *Concerto*

B. Marcello: Sonatas (1 a 6)

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso.

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acadará os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica das escalas incorporando ás xa traballadas, as escalas de Si M (dúas oitavas), e sol# m (dúas oitavas).
- Estudo dos rexistro grave e agudo a través de glissandos e diferentes intervalos buscando o afianzamento dos músculos faciais.
- Introducción ao traballo de trinos. J.B. Arban exercicios 16-36 p. 47-55 (ed. Alessi)
- B. Edwards, Lip's slurs: lentos 34-45, rápidos 24-34
- Exercicios de transporte co trombón e lectura a vista en Do en 4ª liña

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario dx alumnx, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- B. Edwards, Lip's slurs: lentos 46-55, rápidos 35-40

- Flexibilidade de V. Slokar ata 8 harmónicos.
- J. Rochut: Estudos melódicos do 17 ao 25.
- M Bleger: 31 estudos para trombón do 1 ao 15

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre)

- N. Rimsky-Korsakov: Concerto
- Alexander Guilmant: *Morceau symphonie*
- A. Jorgensen: Romance
- B. Marcello: Sonatas (1 a 6)
- C. Saint-Saens: Cavatina
- E. Sachse: Concerto
- C. M. Von Weber: Romanza

6.10. Curso: 6º GP

Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Coñecer as grafas contemporáneas mais comúns así coma os principais efectos sonoros.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.
- Acadar unha madurez de criterio autónomo para escoller a mellor interpretación propia, ademais de ter ben sentada unha boa base técnica que permita chegar con boas garantías ó final do grao profesional.

Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Desenvolvemento e afianzamento da técnica do legato con e sen lingua.
- Práctica das diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sib – Si – Do, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave proposto para este ciclo: La – Lab – Sol pedais, con exercicios propostos polo docente.
- Práctica das 12 escalas e arpexios maiores e os seus relativos menores.
- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó discente da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudio diario.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Perfeccionamento da práctica do transporte e lectura en clave de Do en 4ª liña.

Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración

do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: realizada na primeira clase do curso

- Avaliación continua: permite observar a evolución do discente.

-Avaliación puntual: realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente. Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- Demostrar unha búsqueda de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entonación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal. O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar profundización no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- Amosar concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- Amosar madurez na toma de decisións interpretativas.
- Demostrar soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- Demostrar unha correcta adquisición de lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.
- Interpretar polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- Amosar o traballo diario semanal cun nivel de estudio aceptable.

- Colaborar á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma progresiva ata que no terceiro trimestre, tal e como manda unha avaliación continua, e que se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas Sib M/m, sol m, Do M/m, Fa M/m, ReM/m, Mib M/m, La M, fa# m, Lab M, Reb M, Mi M/m, do# m, solb M, Si M e cromática de mi e sib (dúas oitavas) en negras e corcheas (negra=60).
 - Lectura en Do en 4ª liña de estudos axeitados o nivel do curso no que se atopa.
 - Método de flexibilidade V. Slokar.
 - Estudos melódicos de Rochut, n. 26.
 - M. Bleger: 31 estudos para trombón, n.15
- Interpretación dunha obra a escoller do seguinte listado ou nivel semellante:
- J.E. Barat: *Andante et Allegro*
 - N. Rimsky-Korsakov: Concerto
 - Alexander Guilmant: *Morceau symphonie*
 - **Realización dun recital** de entre 20 e 30 minutos con obras de diferentes estilos.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.

- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso.

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula	Audición	Traballo semanal
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de Xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en Xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

Aspectos técnicos: 50%

Aspectos expresivos: 50%

Ademais disto, o alumnado realizará un recital de entre 20 e 30 minutos con obras de diferentes estilos.

Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Tódalas escalas maiores e menores, en diferentes articulacións e tempos.
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos e facendo oitavas para afianzar a afinación de ambos rexistros, e para o afianzamento dos músculos faciais.
- Desenvolvemento e afianzamento do traballo de trinos: J.B. Arban exercicios 16-36 p. 47-55 (ed. Alessi).
- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollido no libro J.B.Arban (flexibilidade, staccato, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario dx alumnx, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Flexibilidade de V. Slokar (ata 8 harmónicos).
- B. Edwards: *Lip's slurs*: lentos 46-55, rápidos 35-40
- J. Rochut: Estudos melódicos, do 26 ao 32.
- M. Bleger: 31 estudos para trombón, do 15 ao 31.

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre a traballar)

- S. Sulek: Sonata Vox Gabrielli
- N. Rimsky-Korsakov: Concerto
- A. Guilmant: *Morceau symphonic*
- P. Hindemith: Sonata
- F. David: Concertino
- J.E. Barat: *Andante et Allegro*
- C. Saint-Saens: Cavatina
- K. Serocki: Sonatina
- F. Grafè: Concerto

7. **Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica**

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os docentes revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así como os resultados académicos dos discentes, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos discentes: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc...

Os docentes informarán aos discentes e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución.

Así mesmo, para un bo desenvolvemento da acción tutorial e unha atención individualizada, intentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada discente.

8. **Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento**

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos discentes: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interese no estudo do instrumento, etc.

Comentarase regularmente as audicións realizadas polos discentes, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os docentes estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos discentes.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para

actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de docentes axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o docente e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos docentes etc.; en definitiva, os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos docentes e discentes levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón só dunha forma teórica.

9. ANEXOS

9.1. Probas de acceso 1º de grao profesional

Para acceder ao primeiro curso do grao profesional o discente deberá realizar unha proba de acceso en cuxa primeira parte o discente deberá demostrar o seu nivel interpretando **tres obras** de diferentes estilos con acompañamento de piano se o require, **unha das cales deberá ser interpretada de memoria**. Para tal efecto se adxunta unha listaxe de obras orientativas.

Obras Orientativas

- *Balade en Perigord*: Alain Crepín
- *Trombonaria*: Jean Brouquieres
- *Un soir a lenigrad*: Francine Aubin
- *Teme de concours*: R. Clérisse
- *Sarabande*: H.Gagnebin

Criteria de avaliación e cualificación

- Valorarase sobre todo a sonoridade.
- Unha correcta técnica de vara.
- O equilibrio sonoro entre os rexistros.
- Tocar unha obra ou estudio de memoria.
- O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras interpretados.
- Nitidez e limpeza nas articulacións.
- Control do tempo nos exercicios, estudos e as obras interpretados..
- Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- A velocidade de execución.
- A afinación.

9.2. Probas de acceso a outros cursos

Para acceder aos cursos **2º, 3º e 4º do grao elemental** se realizarán probas de acceso en cuxa primeira parte o discente deberá demostrar o seu nivel interpretando **dúas pezas** de libre elección e un **exercicio de lectura a primeira vista**. Para tal efecto se adxunta unha listaxe de obras orientativas.

Para acceder aos cursos 2º, 3º, 4º, 5º e 6º do grao profesional se realizarán probas de acceso en cuxa primeira parte o discente deberá demostrar o seu nivel interpretando **tres obras ou estudos** de diferentes estilos con acompañamento de piano se o require, **unha das cales deberá ser interpretada de memoria**. Para tal efecto se adxunta unha listaxe de obras orientativas.

Obras orientativas acceso a 2º curso de grao elemental (escoller dúas pezas)

- Unidade 8 do libro “Aprende tocando o trombón” de P. Wastall
- “Aprende tocando o trombón” de P. Wastall pezas de concerto para as unidades 1-8
- escoitar ler e tocar de Haske 1º libro dende a unidade 8 a 10.

Cráterios de avaliación e cualificación

- Diferenciar entre picado e ligado
- Colocar o corpo, mans e embocadura correctamente considerando o nivel no que se atopa.
- Realizar na medida das súas posibilidades a respiración diafragmática.
- Tocar unha obra ou estudo de memoria.

Obras orientativas acceso a 3º curso de grao elemental (escoller dúas pezas)

- Unidade 16 do libro "Aprende tocando o trombón" de P. Wastall.
- *Aprende tocando o trombón*: P. Wastall pezas de concerto para as unidades 9 a 16
- *Escoitar ler e tocar* vol.1 de Haske, unidades 11 a 20.

- *Romance* P. Bigot
- *Sarabande* H. Gagnebin

Criterios de avaliación

- Valorarase sobre todo o son.
- Manter a posición do corpo, mans e embocadura.
- Manter o tempo cando se execute un exercicio ou obra.
- Diferenciar entre forte e piano.
- Utilizar o staccato cando se requira.
- Diferenciar caracteres da música.
- Tocar unha obra ou estudio de memoria.

Obras orientativas acceso a 4º curso de grao elemental (escoller dúas pezas)

- *Aprende tocando o trombón*: P. Wastall pezas de concerto para as unidades 17-24
- *Escoitar ler e tocar* vol.1 de 2º libro unidades 1 a 10.
- *Pour le Trombone preparatoire*: P. M. Dubois
- *Romance*: P. Bigot
- *Sarabande*: H. Gagnebin

Criterios de avaliación

- Posición correcta do corpo, mans e embocadura.
- Valorarase a sonoridade.
- O nivel de corrección na dixitación.
- O mantemento do tempo na execución dos exercicios e obras.
- A claridade e limpeza nas pasaxes.
- A nitidez nas articulacións e nos distintos picados, así como o grao de corrección na súa execución.
- Tocar unha obra o estudio de memoria.
- Nivel de execución de matices.

Obras orientativas acceso a 2º curso de grao profesional (escoller tres pezas)

- J.E.Galliard: Sonata nº 1
- C. P. Barnes: *The young maestro*
- J. Barat: *Capricho medieval*
- H.A. Vaderkook: *Gems for trombone*
- Calquera das escalas maiores e as menores relativas ata tres alteracións de memoria.

Criterios de avaliación

- Valorarase sobre todo a sonoridade.
- Unha correcta técnica de vara.
- O equilibrio sonoro entre os rexistros.
- O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras interpretados.
- Nitidez e limpeza nas articulacións.
- Control do tempo nos exercicios, estudos e as obras interpretados..
- Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- A velocidade de execución.
- A afinación.

Obras orientativas acceso a 3º curso de grao profesional (escoller tres pezas)

- J.E. Galliard: Sonata n.1
- C. P. Barnes: *The young maestro*
- C. P. Barnes: *The virtuoso maestro*
- J. G. Ropartz: *Andante et Allegro*
- W.A. Mozart: *Sonatina*
- H.A. Vaderkook: *Gems for trombone*

Criterios de avaliación

- Valorarase sobre todo a sonoridade.
- Unha correcta técnica de vara.
- O equilibrio sonoro entre os rexistros.
- O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras interpretados.
- Nitidez e limpeza nas articulacións.
- Control do tempo nos exercicios, estudos e as obras interpretados..
- Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- A velocidade de execución.
- A afinación.

Obras orientativas acceso a 4º curso de grao profesional (escoller 3 pezas, unha será de memoria)

- Estudos melódicos de Rochut, do 8 ao 20.
- 2º vol. De flexibilidade de Charles Collins
- A. Bullard: *Colneford suite*
- C. P. Barnes: *The virtuoso maestro*
- A. Jorgensen: *Romanza*
- J.E. Galliard: Sonata n.2
- B. Marcello: Sonata en la m
- J. de Haan: *Musica Religioso*

Criterios de avaliación

- Valorarase sobre todo a sonoridade.
- Unha correcta técnica de vara.
- O equilibrio sonoro entre os rexistros.
- O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras interpretados.
- Nitidez e limpeza nas articulacións.

- Control do tempo nos exercicios, estudos e as obras interpretados..
- Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- A velocidade de execución.
- A afinación.

Obras orientativas acceso a 5º curso de grao profesional (escoller 3 pezas, unha será de memoria)

- Concerto: F. Grafe
- Estudos melódicos de Rochut, do 20 ao 40.
- 2º vol. De flexibilidade de Charles Collins
- Concerto: E. Sachse
- Sonatina: B. Hummel
- *Suite Entomologique*: J. M. Defaye
- *Romance*: A. Jorgensen
- Sonatas (1 a 6): B. Marcello
- Concerto: N. Rimsky- Korsakov.
- *Concert piece*: P.V. de la Nux

Cráterios de avaliación

- Valorarase sobre todo a sonoridade.
- Unha correcta técnica de vara.
- O equilibrio sonoro entre os rexistros.
- O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras interpretados.
- Nitidez e limpeza nas articulacións.
- Control do tempo nos exercicios, estudos e as obras interpretados..
- Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- A velocidade de execución.
- A afinación.

Obras orientativas acceso a 6º curso de grao profesional (escoller 3 pezas, unha será de memoria)

- Concerto: N. Rimsky korsakov
- *Morceau symphonie*: Alexander Guilmant.
- Sonatina: B. Hummel
- Romance: A. Jorgensen
- Sonatas (1 a 6): B. Marcello
- *Cavatina*: C. Saint-Saens
- Concerto : E. Sachse
- Romanza C. M. Von Weber

Criterios de avaliación

- Valorarase sobre todo a sonoridade.
- Unha correcta técnica de vara.
- O equilibrio sonoro entre os rexistros.
- O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras interpretados.
- Nitidez e limpeza nas articulacións.
- Control do tempo nos exercicios, estudos e as obras interpretados..
- Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- A velocidade de execución.
- A afinación.

9.3. Criterios para a obtención dos premios fin de grao

O premio de fin de Grao concederáse ao alumnado que remate sexto curso de grao profesional cunha cualificación media de 8 entre todas as materias, polo menos e se presente á proba anual correspondente. Esta proba levaráse a cabo unha vez rematada a sesión de avaliación do fin de curso. Formarase un tribunal especial para a ocasión e expedirase un diploma acreditativo que testemuñe a súa obtención. O alumnado que cumpra estes requisitos e pretenda acadar o premio na especialidade de trombón deberá afrontar unha proba práctica, que consistirá na interpretación de dúas obras con acompañamento de piano. Unha obra será obrigada e outra de libre elección por parte do alumnado. A obra obrigada neste caso será:

- Concertino: Ferdinand David.

Criterios de Avaliación:

-Valorarase o dominio na execución das obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Este criterio avalía a capacidade de relacionar os coñecementos técnicos e teóricos necesarios para alcanzar unha interpretación adecuada.

-O discente terá que demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento. Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento das características e do funcionamento mecánico do instrumento e a utilización das súas posibilidades.

-Valorarase que a obra de libre elección sexa de distinta época e estilo que a obra obrigada, e cunha dificultade técnica e interese artístico acorde ó nivel. Trátase de avaliar o coñecemento que o alumnado posúe do repertorio do seu instrumento e das súas obras máis representativas, así como o grao de sensibilidade e imaxinación para aplicar os criterios estéticos correspondentes.

9.4. Programa do recital de fin de grao profesional

O programa de recital de fin de grao profesional constará de polo menos **tres obras de diferentes estilos**, sendo estas obras seleccionadas polo alumnado baixo a revisión do docente de entre un listado de obras recomendadas e adecuadas ao seu nivel. Este recital vale para demostrar os coñecementos adquiridos ó longo de todo o grao profesional e tamén para fortalecer o alumnado que opte por continuar cos estudos superiores de música, que terá que presentar un programa similar nas súas respectivas probas instrumentais

individuais. Incluirase obrigatoriamente un “**Programa de Man**” por parte do alumnado que participe no recital. No programa de man o alumnado terá que incluír unha foto, unha pequena biografía do participante, as obras e autores que van a executar e unha breve “notas ao programa” que non exceda dun cartafol.